

សម្រាប់វិទ្យាសាស្ត្រនិងសេវា

ការវិភាគ

របស់ព្រះតេជព្រះគុណ ហុក-សាវណ្ណ
ក្រោមប្រធានបទ ធម៌ដែលនាំឲ្យប្រទេសរីងមាំ ។

www.hoksavann.org

ថ្ងៃទី២១ វិច្ឆិកា ២០១១

ក្នុងគម្ពីរព្រះត្រៃបិដក ដែលជាគម្ពីរដ៏ធំរបស់ព្រះពុទ្ធសាសនា បានសំដែងអំពីធម៌យ៉ាង
ដែលធ្វើឲ្យប្រទេសណាមួយទៅអនុវត្ត និងធ្វើឲ្យប្រទេសនោះរីងមាំ មានការលូតលាស់ចំរើន
សេចក្តីវិនិច្ឆ័យមិនមានឡើយ ហើយបរទេសមិនអាចចូលមកឈ្លានពានបាន ។ ធម៌នេះព្រះ
ពុទ្ធសំដែងប្រារព្ធចំពោះព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ឈ្មោះវស្សការព្រាហ្មណ៍ ដោយមានសេចក្តីដ៏ណាល
ថា ព្រះបាទអជាតសត្រូវសោយរាជ្យក្នុងដៃនមគធៈ មានព្រះបំណងទៅវាយយកដៃនរដ្ឋ ។
ព្រះបាទអជាតសត្រូវជាពុទ្ធសាសនិកជន គោរពព្រះពុទ្ធយ៉ាងជ្រាលជ្រៅបំផុត ។ មុននឹងព្រះ
អង្គទៅធ្វើសិកសាស្ត្រាមច្បាំងយកដៃនរដ្ឋរបស់ពួកក្សត្រីវិជ្ជា ព្រះអង្គបានប្រើព្រាហ្មណ៍ម្នាក់
ឈ្មោះវស្សការព្រាហ្មណ៍ ឲ្យទៅថ្វាយបង្គំព្រះពុទ្ធ ទូលព្រះពុទ្ធអំពីបំណងរបស់ព្រះអង្គ ។
ព្រះបាទអជាតសត្រូវបានចាត់អាមាត្យរបស់ព្រះអង្គឲ្យទូលព្រះពុទ្ធនេះ ដោយមានព្រះបំ-

ណងថា បើច្បាំងឈ្នះឬមិនឈ្នះ ស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីការរបស់ព្រះអង្គនឹងបានដឹងការពិត ព្រោះព្រះពុទ្ធមិនដែលមានព្រះពុទ្ធដីការ
ខុសទេ ។ ពេលនោះ វស្សការព្រាហ្មណ៍ជាមហាមាត្យរបស់ព្រះបាទអជាតសត្រូវបានទៅថ្វាយបង្គំព្រះពុទ្ធ ហើយទូលព្រះ
ពុទ្ធតាមបណ្តាំរបស់ព្រះរាជាខ្លួន ។ ព្រះពុទ្ធបានជ្រាបពីបំណងនេះហើយ ទើបព្រះអង្គត្រាស់ទៅកាន់ព្រះអាណន្តដែលនៅក្បែរ
នោះថា ម្ចាស់អាណន្ត ធម៌យ៉ាងដែលតថាគតនឹងពន្យល់តទៅនេះ បើពួកក្សត្រីវិជ្ជានៅតែប្រព្រឹត្តទៅទៀត បរទេស
មិនអាចចូលឈ្លានពានបានឡើយ ។ ធម៌យ៉ាងនោះគឺ ៖ ១- ពួកក្សត្រីវិជ្ជាស្វាហ្មីប្រជុំគ្នាឡើយ ដើម្បីពិគ្រោះគ្នាអំពី
សេចក្តីចំរើន និងការកុំឲ្យមានសេចក្តីវិនិច្ឆ័យរបស់ប្រទេសក្នុងបច្ចុប្បន្ននិងទៅអនាគត ។ ២- ព្រមព្រៀងគ្នាប្រជុំនិងព្រមព្រៀ
ងគ្នាលើការប្រជុំ ព្រមទាំងបំពេញការងារតាមមុខងារនាទីរបស់ខ្លួនឲ្យបានល្អត្រឹមត្រូវ ។ ៣- មិនបញ្ញត្តបន្ថែមនិងមិនដក
ច្បាប់ ដែលពួកក្សត្រីវិជ្ជាបានបញ្ញត្តមកហើយ ត្រូវធ្វើតាមច្បាប់ដែលមានមកនោះ ។ ៤- ត្រូវធ្វើសក្ការៈគោរពរាប់អាននិង
ជឿស្តាប់ពួកក្សត្រីវិជ្ជាមានព្រះជន្មច្រើន ដែលមានការពិសោធន៍ក្នុងបញ្ហាស្រុកទេស ។ ៥- ពួកវិជ្ជាក្សត្រីវិជ្ជាមិនកំហែងបង្ខំ
ពួកស្រីក្នុងត្រកូល និងពួកកុមារីក្នុងត្រកូលឲ្យទៅរួម ។ ៦- ពាក្យនេះទំនងជាមិនឲ្យរំលោភស្ត្រី ឬកុមារីក្នុងត្រកូលរបស់ខ្លួន ។
៧- ធ្វើសក្ការៈគោរពរាប់អានបូជាចេតិយ ។ ៨- ពាក្យនេះតាមអដ្ឋកថាពោលថា ទឹកនៃទេវតាដែលគេធ្លាប់គោរពបូជា ។ ៩- ម្ចា
លអាណន្ត ពួកក្សត្រីវិជ្ជានឹងដឹងថា ព្រះអរហន្តទាំងឡាយដែលមិនទាន់មក ក៏សូមឲ្យមកកាន់ដៃនរបស់យើង
ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែលមកស្រាប់ហើយ ក៏សូមឲ្យគង់នៅជាសុខក្នុងដៃនរបស់យើង ។

បន្ទាប់ពីព្រះអង្គមានពុទ្ធដីការទៅកាន់ព្រះអាណន្តដូច្នោះហើយ ព្រះអង្គត្រាស់ទៅកាន់វស្សការព្រាហ្មណ៍ជាមហាមាត្យក្នុង
ដៃនមគធៈថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍អបរិហានិយធម៌ ដែលប្រែថា ធម៌មិនសាបសូន្យទាំងឡាយនេះ តាំងនៅក្នុងពួកវិជ្ជាក្សត្រហើយ បើ
ពួកវិជ្ជាក្សត្រនៅតែប្រតិបត្តិធម៌នេះ អស់កាលត្រឹមណា សេចក្តីចំរើនតែងមានប្រាកដដល់ពួកវិជ្ជាក្សត្រ សេចក្តីសាបសូន្យមិន
មានឡើយអស់កាលត្រឹមនោះ ។ វស្សការព្រាហ្មណ៍ក្រាបទូលព្រះពុទ្ធថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ពិតមែនហើយ កាលបើ
ក្សត្រក្នុងដៃនរដ្ឋប្រមូលគ្នាកាន់ធម៌ទាំងឡាយនេះ ព្រះបាទអជាតសត្រូវក្នុងដៃនមគធៈ ជាព្រះរាជរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គមិនអាចចាប់ពួក
វិជ្ជាក្សត្រដោយការច្បាំងបានទេ រៀនលែងតែការល្អលោមផ្លូវចិត្ត ឬរកមធ្យោបាយធ្វើឲ្យបែកបាក់សាមគ្គីគ្នា ធ្វើឲ្យខ្សោយក-
ម្លាំង ទើបប្រទេសដទៃចូលទៅឈ្លានពានបាន ។

យោលទៅតាមព្រះពុទ្ធដីការទៅកាន់វស្សការព្រាហ្មណ៍ ដែលចង់ដឹងឱវាទរបស់ព្រះអង្គ អំពីការទៅវាយយកប្រទេសក្នុង
ដៃនរដ្ឋ របស់ព្រះបាទអជាតសត្រូវនគរមគធៈបញ្ជាក់ថា ដៃនរដ្ឋរបស់ក្សត្រីវិជ្ជា មានការសាមគ្គីគ្នារីងមាំណាស់ សត្រូវមិនអា
ចចូលមកឈ្លានពានបានឡើយ ជាពិសេសពួកក្សត្រីវិជ្ជាកាន់ធម៌យ៉ាងដូចពោលមកហើយយ៉ាងខ្លាំងខ្លាចខ្លួន ។ គោលសំខាន់
ក្នុងការអនុវត្តន៍ គឺក្សត្រីវិជ្ជាបានប្រជុំគ្នាជាញឹកញាប់ជាអចិន្ត្រៃយ៍ ដើម្បីពិគ្រោះគ្នាអំពីបញ្ហាជាតិ យកយោបល់អំពីចំណុចដែល
ធ្លាប់មានការពិសោធន៍ មិនបញ្ញត្តច្បាប់បន្ថែម មិនដកច្បាប់ដែលក្សត្រីវិជ្ជាមុនៗបានបញ្ញត្តហើយ ។ ផ្ទុយទៅវិញ បើក្សត្រីវិជ្ជា
បែកសាមគ្គីគ្នា ដោយការព្រះញាតិខាងក្រៅ ដៃនរដ្ឋនឹងត្រូវវិនាស ដោយសត្រូវខាងក្រៅចូលមកលុកលុយ ។ ព្រះបាទអជា
តសត្រូវមិនហ៊ានចូលទៅឈ្លានពានដៃនរដ្ឋឡើយ ដោយឃើញកម្លាំងសាមគ្គីរបស់ក្សត្រីវិជ្ជា និងបានស្តាប់ព្រះឱវាទរបស់
ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ផង ។

ព្រះពុទ្ធដីការរបស់ព្រះពុទ្ធទៅកាន់វស្សការព្រាហ្មណ៍នេះ ជាមេរៀនដ៏ល្អណាស់សំរាប់អ្នកដឹកនាំនិងពលរដ្ឋខ្មែរយកទៅ
សិក្សា ដើម្បីរៀបចំប្រទេសរបស់ខ្លួនឲ្យបានរីងមាំ ។ ពាក្យរបស់ព្រះពុទ្ធនេះ ហាក់ដូចព្រះអង្គប្រាប់ព្រះបាទអជាតសត្រូវតាម
រយៈវស្សការព្រាហ្មណ៍ថា កុំច្បាំងដណ្តើមយកដៃនរដ្ឋ ព្រះអង្គពុំបានជ័យជំនះឡើយ ព្រោះដៃនរដ្ឋមានការសាមគ្គីគ្នា មិន
បែកបាក់គ្នា ដោយប្រតិបត្តិតាមធម៌យ៉ាងដូចពោលខាងលើ តែធម្មតាព្រះពុទ្ធព្រះអង្គពុំពោលដោយចំដូច្នោះទេ ព្រះអង្គពោ
លជាធម៌ចំពោះព្រះអាណន្ត ឲ្យវស្សការព្រាហ្មណ៍ឲ្យយកទៅប្រាប់ព្រះបាទអជាតសត្រូវ ។ ផ្ទុយទៅវិញ បើដៃនរដ្ឋមិនប្រតិបត្តិ
តាមធម៌យ៉ាង បែកបាក់សាមគ្គីគ្នា ពុំមានឯកភាពជាតិ និងធ្វើឲ្យប្រទេសទទួលព្រោះថ្នាក់ពីបរទេសឈ្លានពាន ជាពិសេស
ពេលនោះ គឺព្រះបាទអជាតសត្រូវដែលបំរុងលើកកងទ័ពច្បាំងយកប្រទេសនេះជាចំណុះ ពេលណាដែលដៃនរដ្ឋនេះបែក
បាក់គ្នា ។^{១២៧}